

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

На тлі безпрецедентної військової та фінансової допомоги, що розгорнулася через військову агресії Російської Федерація, Україна та її регуляторні органи зіткнулася з низкою унікальних й не відкладних проблем що потребують врегулювання, одна із таких проблем – мільйонні пожиттєві українських і міжнародних організацій у формі віртуальних активів.

Українські регуляторні органи вже давно серйозно ставляться до галузі віртуальних активів. Про це свідчить прийнятий 17.02.2022 р., проте не набравший чинності Закон України № 2074-IX «Про віртуальні активи», який має врегульовувати обіг таких активів в Україні, та окрім іншого визначає віртуальні активи наступним чином: «віртуальний актив – нематеріальне благо, що є об'єктом цивільних прав, має вартість та виражене сукупністю даних в електронній формі. Існування та оборотоздатність віртуального активу забезпечується системою забезпечення обороту віртуальних активів. Віртуальний актив може посвідчувати майнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав» [1].

Але деякі відомі фінансові установи, громадські й благодійні організації вже на один крок попереду та активно використовують пожиттєві у формі віртуальних активів (здебільшого криптовалют) у своїй діяльності й при розрахунках з іноземними агентами. Держава, в особі Міністерства цифрової трансформації, також бере активну участь у залученні криптовалютних пожиттєв міжнародних фондів задля наповнення державного бюджету.

Водночас представники Національного банку України, не одноразово заявляли, що криптоактиви – це не валюта, оскільки вони не мають єдиного емітента, і їх неможливо визнати платіжним засобом.

Зважаючи на вище наведені факти в українському правовому полі сформувалась неприємна дуальність. Фактично – і держава і фінансові агенти, що є її резидентами, вже використовують віртуальні активи для задоволення своїх потреб, але формально не існує чинного законодавства яке б врегульовувало такі питання.

Особливо проблемним стає питання оподаткування транзакцій з віртуальними активами. Звертаємо увагу, що набрання сили Законом України «Про віртуальні активи» безпосередньо пов'язано із прийняттям Верховною радою правок до Податкового кодексу України стосовно оподаткування операцій із цифровими активами. Таким чином на цей час не існує розробленого механізму і методів коректного зачислення податків на кошти отримані в якості міжнародної допомоги на криптогаманці. Більшість фінансових установ «прикривається» нормами пункту 2 статті 5 Закону України № 2473-VIII «Про валюту та валютні операції» [2] і хоча фактично операції проводяться у різноманітних формах криповалют, формально розрахунки у відповідності до Закону проводяться у гривні. А отже, віртуальні активи загалом і криптовалюта, зокрема як і раніше, перебуває у підвищеному стані, «не заборонена, але й не дозволена».

Окрім того, до підвищеного статусу криптовалют додається відсутність прямого розпізнавання віртуальних активів як форми майна (об'єкта права власності). Найсучасніші світові правотворчі тенденції схилиються до впровадження у приватне право такої категорії як «віртуальна річ». Розвиток інформаційних технологій, зокрема технологій віртуальної реальності, ставить світову правову спільноту перед фактом, що віртуальні речі вже існують, а питання визначення їх статусу буде ставати все гостріше і гостріше. Багато країн світу вже врегулювали питання використання і оподаткування віртуальних активів [3]. Навіть Європейський союз, відомий повільними регуляторними процесами, вже у процесі прийняття законодавства що регулює обіг віртуальних активів і їх емітентів [4].

Як підсумок зазначимо, що визнання віртуальних активів об'єктом правом власності та впровадження державою всіх необхідних регуляторних / податкових механізмів є особливо важливим питанням, яке буде ключовим у розв'язання проблемних питань, у тому числі проблему оподаткування доходів з віртуальних цінностей з метою забезпечення додаткових надходжень до державного бюджету України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про віртуальні активи: Закон України від 17.02.2022 № 2074-IX. *Верховна рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>
2. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. *Верховна рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

3. Quimbayo C. V. (2021). The Regulation of Initial Coin Offerings, Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers. Отримано з Strathprints: <https://strathprints.strath.ac.uk/75972/>

4. EUROPEAN COMMISSION. (2019). Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on Markets in Crypto-assets, and amending Directive (EU) 2019/1937. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52020PC0593>

Шамота Олександр Володимирович,

аспірант кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Питання гендерної рівності актуальні у всьому світі, так як вона є неподільним аспектом прав людини та цінностей будь-якої демократичної держави.

Для забезпечення рівня розвитку країни на міжнародному рівні, Україна визнала гендерну рівність у якості важливого пріоритету, прийнявши зобов'язання на законодавчому рівні, надавши рівні можливості жінкам разом з чоловіками в усіх сферах життя.

На сьогодні, коли починаючи з 24 лютого 2022 року війська РФ розпочали повномасштабне вторгнення на територію України, та окупували Донецьку, Луганську, Херсонську, частину Запорізької області, а також АРК, та на всій території України введено в дію воєнний стан [1], збільшились випадки сексуального насильства над жінками з боку військовослужбовців РФ, катування, побиття, та вбивства. Найрезонанснішими випадками вчинення військових злочинів з боку країни агресора у містах Буча, Ірпінь, Куп'янськ та багатьох інших містах України.

Тим самим, зазначені військові злочини порушили права жінок на життя та безпеку. І нажаль, обстріли цивільних будинків та інфраструктури, катування, вбивства та статеві злочини проти жінок, стало частиною сьогодення в Україні.

За загальним визначенням терміном «гендер» позначаються специфічні ролі, відносини, особистісні риси, установки, стиль поведінки та життєві цінності, які суспільство приписує чоловікам та жін-